

EN UDVIKLINGSPOLITIK BASERET PÅ MEDMENNESKELIGHED

Regeringen har igangsat arbejdet frem mod en ny dansk udviklingsstrategi. **Røde Kors** ønsker et fokus på skrøbelige stater og peger i den forbindelse på tre vigtige temaer, nemlig basale sundhedsydelser, lokal katastrofeforebyggelse og en uhindret adgang for humanitær bistand.

EN UDVIKLINGSPOLITIK BASERET PÅ MEDMENNESKELIGHED

Regeringen har igangsat arbejdet hen imod en ny strategi for Danmarks internationale udviklingsamarbejde. Røde Kors hilser den proces velkommen og har deltaget aktivt i de forskellige temagrupper, hvorigennem Udenrigsministeriet har inddraget en bred kreds af interesser i det danske samfund.

Med dette papir peger vi på særligt tre temaer, som hver især er afgørende for befolkningers overlevelse, særlig i skrøbelige stater, og dermed også for at udnytte deres langsigtede udviklingspotentiale. Vi ønsker en større prioritering af sundhed i udviklingsbistanden, en mere sammenhængende lokal katastroforebyggelse og en stærkere indsats til sikring af adgang for humanitær bistand i verdens brændpunkter.

Røde Kors peger på, at et fokus på skrøbelige stater i en ny dansk udviklingsstrategi både er rigtigt og vigtigt – også selv om det kan være både problemfyldt og behæftet med en række dilemmaer.

Røde Kors er også enig i, at der kan være et behov for et stærkere rettighedsperspektiv i den danske udviklingsbistand. Men en rettighed er i sig selv ikke meget værd, hvis stater og andre serviceleverandører ikke har kapaciteten eller viljen til at levere. Dette er en forudsætning for udviklingsmæssige resultater og gælder ikke mindst retten til at leve i fred og sikkerhed. Det er specielt en udfordring i skrøbelige stater.

Røde Kors mener derfor, at:

- Det er nødvendigt med en stærkere prioritering af sundhed i udviklingsbistanden. I skrøbelige eller fejlslagne stater er fravær af selv basale sundhedsydelser ofte ensbetydende med store menneskelige lidelser og bidrager til, at eksisterende konflikter forbitres og nye skabes. Støtte til opbygningen af bæredygtige og transparente institutioner må nødvendigvis gå hånd i hånd med et styrket civilsamfund.
- Verden oplever stadig flere naturkatastrofer – oftest er det de lavt udviklede og dårligt forberedte samfund, der rammes hårdest. En ny dansk udviklingspolitik bør derfor styrke lokalsamfunds parathed, når en naturkatastrofe rammer. I den forbindelse er et fokus på fødevarerikkerhed vigtig – men kan langt fra stå alene.
- Vi oplever, at princippet om neutrale og uafhængige nødhjælpsindsatser er under pres verden over – det koster i sidste ende liv. Det forpligter, at en stadig større del af den danske udviklingsbistand går til områder præget af væbnet konflikt. Retten til hjælp og til at leve i fred og sikkerhed kræver bl.a., at Danmark aktivt bidrager til at sikre adgang til en neutral og upartisk humanitær hjælp.

1. SUNDHED ER EN FUNDAMENTAL RETTIGHED

Millioner af mennesker lever uden adgang til selv basale sundhedsydelser. I situationer, hvor magthaverne ikke kan eller vil træde til, må støtte til institutionsopbygningen af sundhedssystemer tænkes sammen med støtte til det lokale civilsamfund og de humanitære organisationer.

Truslen mod menneskers sundhed truer tilværelsen for millioner af mennesker, nedbryder hele samfund og underminerer vækst og udvikling. Betydningen af sundhed for udvikling er anerkendt af verdenssamfundet i FN's 2015 mål; 3 ud af 8 mål er direkte sundhedsrelaterede, mens sundhed bidrager til de øvrige målsætninger. Sundhed er som en helt afgørende social rettighed en forudsætning for vækst og fattigdomsbekæmpelse. Røde Kors vil derfor have sundhed centralt placeret i en ny udviklingsstrategi.

Røde Kors peger på en strategi for sundhedsfremme gennem udviklingsbistanden, der går på to ben. På den ene side et stærkt fokus på støtte til institutionsopbygning, hvor sundhedssystemer opbygges til at kunne levere basale og integrerede sundhedsydelser samt have

fokus på at kunne imødekomme de nye sundhedstrusler, som verdens fattigste i stigende grad oplever (eksempelvis diabetes og en række andre livstilssygdomme). Og på den anden side, at Danmark øger sin støtte til humanitære og upartiske civilsamfundsorganisationers sundhedsfremme i skrøbelige og konfliktramte stater.

De seneste årtiers vækst, befolkningsudvikling og globalisering har ført til en stigende grad af ulighed i sundhed. Det gælder ulighed til basale sundhedsydelser, vand og sanitet mellem landene og internt mellem befolkningsgrupper. Røde Kors mener, at den rettighedsbaserede tilgang i dansk udviklingsbistand må og skal sikre et særligt fokus på de svageste grupper – på deres rettigheder og på deres deltagelse.

Røde Kors anbefaler:

- Sundhed er en forudsætning for vækst og fattigdomsbekæmpelse. Derfor bør sundhed være et centralt kerneområde og en klar prioritet i dansk udviklingsbistand. Fokus bør være på at sikre adgang til selv basale sundhedsydelser for mennesker ramt af fattigdom, konflikter og katastrofer.
- Røde Kors er modstander af en på forhånd givne prioritering på sundhedsområdet til fordel for flere midler gennem multilaterale kanaler. Den skal gives efter, hvor det situationsbestemt gør den største forskel – og med blik for, at Danmark har en lang tradition for netop sundhedsfremme i udviklingslande. Det er en tradition og en indsats, der også giver politisk indflydelse gennem dialog.
- I meget skrøbelige eller konfliktramte lande bør Danmark have særligt fokus på støtte til uafhængige civilsamfundsorganisationer. Fordi det civile samfund i situationer, hvor svage statsstrukturer fejler, ofte kan levere adgang og livsvigtige sundhedsydelser.
- Støtten til civilsamfundet skal gå hånd i hånd med en fortsat stærk dansk indsats for gennem udviklingsbistanden og øvrige politiske redskaber at fremme god regeringsførelse og opbygge leveringsdygtige og transparente institutioner.

2.

EN STÆRKERE KATASTROFEFOREBYGGELSE – ROBUSTE OG MODSTANDSDYGTIGE LOKALSAMFUND!

Globalt oplever vi i dag langt flere og større naturkatastrofer end for blot 20 år siden. Det er oftest de mest udsatte mennesker, der rammes først og hårdest. Derfor er det naturligt, at dansk udviklingsbistand også søger at styrke befolkningernes evne til at modstå katastrofer.

Klimaforandringerne er en væsentlig årsag til, at vi i dag ser flere og mere markante tørker, voldsomme cykloner og flere oversvømmelser end tidligere. Det er katastrofer, der skaber ressourcemangel, konflikt og migration – og som derfor risikerer at underminere årtiers udviklingsindsatser og fremskridt.

Fødevarerikkerhed er et vigtigt element i katastrofe-forebyggelsen. Men det er ikke det eneste. Flere mennesker bor i udsatte områder langs floder og kyster, mens halvdelen af jordens befolkning bor i byer med store over-

eller tætbefolkede områder. Konsekvenserne af naturkatastrofer forstærkes derfor og får nye dimensioner, når de rammer i udsatte og tætbefolkede områder. Lokalbefolkningernes robusthed handler således også om eksempelvis gennemtestede akutberedskaber, høje byggestandarder, stormdræn eller flugtveje.

En ny dansk udviklingsbistand skal bidrage til at sikre lokalsamfunds robusthed og modstanddygtighed – i samarbejde med lokale humanitære civilsamfundsorganisationer.

Derfor peger Røde Kors på:

- At en vigtig grøn omstilling, der langsigtet søger at reducere klimaændringerne, sker parallelt med en indsats for at styrke lokalbefolkningernes modstandskraft i forbindelse med katastrofer og andre trusler. Millioner af mennesker har reelt ikke andet valg end klimatilpasning her og nu.
- At en sådan styrkelse af lokalbefolkningernes modstandskraft må tage udgangspunkt i de forskelligartede risici, som millioner af mennesker udsættes for – både konsekvenserne af de pludselige vejrfænomener og de tektoniske katastrofer, som jordskælv og tsunami.

3.

VÆBNEDE KONFLIKTER – EN KLAR ADSKILLELSE AF HUMANITÆR BISTAND

En stadig større del af den danske bistand tænkes sikkerhedspolitisk sammen med andre indsatser i verdens brændpunkter.

Afghanistan var i 2009 eksempelvis nummer et på listen over lande, der fik dansk bilateral bistand. Røde Kors peger på, at det særligt på to fronter forpligter Danmark. Respekten for det humanitære rum skal sikres under væbnede konflikter – og på samme tid skal udviklingsmidlerne anvendes, hvor de har den største effekt.

Siden 2004 har Danmark prioriteret, at politiske, militære og civile indsatser skal sammentænkes og koordineres. Der er mange gode grunde til en mere helhedsorienteret indsats, men det er ikke ligegyldigt hvordan!

Med mandatet i Geneve-konventionerne har Røde Kors ofte adgang til kriges ofre, hvor andre organisationer ikke har. Vi har det som følge af organisationens mandat forankret i Geneve-konventionerne som en neutral upartisk humanitær organisation på begge sider af en konflikt.

Røde Kors ønsker derfor:

- At en dansk udviklingsstrategi anerkender, at sammentænkningen ikke skal anvende humanitære midler som et politisk redskab – men gives i en klar rollefordeling mellem humanitære indsatser på den ene side og militære og politiske indsatser på den anden.
- At humanitær bistand i krigs- og konfliktsituationer gives på et helt neutralt og uafhængigt grundlag uden politiske betingelser
- At en dansk udviklingsstrategi bør forholde sig de begrænsninger særligt de multilaterale humanitære organisationer under FN-systemet har i netop væbnede konflikter. Det skal ses i lyset af FN's tiltagende både politiske og militære rolle.

Røde Kors er verdens største humanitære hjælpeorganisation. I 150 år har vi hjulpet nødlidende uden at skele til religion, etnicitet eller politisk overbevisning. I dag er vi mere end 13 mio. frivillige verden over, heraf 20.000 i Danmark. Vi sikrer, at hjælpen kommer ud der, hvor den gør allermost gavn. I dagligdagen, i krige og under katastrofer. Røde Kors. En verden til forskel.

Læs mere om Røde Kors' arbejde på [RødeKors.dk](https://rodekors.dk) eller kontakt os på info@rodekors.dk